

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת שלח
שנת תשפ"ד

גליון
ס"ג

שיעורי חינוך

יום רביעי פרשת בשלח שנת התשפ"ג

עבודת בית המקדש

שמתחבא עם ילד אחר, אומרים לו: **"אסור לעשות את זה, השם לא מרשה"**.

השבוע התקשר אלי מלמד וספר לי שתפסו ילד מתחבא עם ילד אחר, הוא שואל אותי: **"מה עושים?"** אמרתי לו: צריכים לחנך אותו! אם תופסים ילד שמשחק בחסר עדינות, לא נהיים אלמים וממשיכים לעמד ולהסתפל על הילדים, גם לא נהיים רוצחים ומתחילים להרביץ, מה כן? מחנכים, אומרים להם: **"את זה אסור לעשות, הקדוש ברוך לא הוא מרשה"**, ואם זה כבר קורה פעם שניה, ורואים שלא עוזר רק לדבר, כבר יצטרכו לתת סטירות, ואם זה ילד יותר גדול, צריכים לראות מה לעשות.

מלמד אחד אני זוכר

צריכים להתמקד בדברים שנשארים. היה לי ספור, פגשתי יהודי, בחור, שמספן הוא שוטר כאן בארצות הברית, [אני חושב שמשם כבר גם זרקו אותו], שאלתי לשלומו, והתחלתי לדבר אתו, והוא אומר לי: **"אתה יודע מה אני זוכר מכל השנים שלי בתלמוד תורה? היה לי מלמד אחד שהיה מספר ספורי צדיקים, את זה אני זוכר, יותר מזה אני לא זוכר כלום"**, זהו ממש מה שמורהא"ש כותב כל הזמן במכתבים: **"תספר לילדים ספורי צדיקים"**.

להשחיל מוסר בספור

אתה הרי לא יכול כל היום לספר ספורים, אתה הרי גם צריך ללמד קריאה, חומש ומשניות, אבל תספר

צריך ללמד: **"לא מדברים בשרותים, אסור לדבר בשרותים"**.

להזהר שלא יצאו מכשולות

אני מקפיד שבכל בניי המוסדות שיש לנו שהקירות בשרותים יהיו קצת פתוחים, אי אפשר שיהיו שרותים סגורים לגמרי, בבית המדרש בקריה עשו טעות בבניה, כשבנו את השרותים בנו את הדלתות כמעט עד לרצפה, אמרתי לפועלים שבמקומות צבוריים השרותים צריכים להיות פתוחים מלמטה, ואמרו לי שאברכים רוצים שיהיה נוח, אמרתי להם: **"בבית ובמשרד אפשר לעשות איך שנוח, אבל כאן אני חייב לשמור על הילדים שלי!"** ושלמו הרבה כסף כדי לשנות את זה.

[ראש הישיבה שליט"א הוסיף בדרך אגב: שבדרך כלל לא כל כך משתמשים בשרותים מסוג זה, כי לפני שבאים לבית הכנסת כבר מסדרים את כל הצרכים].

בבנין באומן בנו שרותים מפארים סגורים עד למטה, זה ממש עלה לי בבריאות, אמרתי לגבאים שאני לא רוצה את זה, למעלה בחדרים זה יכול להיות סגור, כי כל אחד יודע עם אלו עשרה אנשים הוא ישן, ועם כל זה גם צריכים רחמי שמים שלא יצאו מכשולות, אבל למטה זה מקום צבורי וצריכים להזהר מאוד, זה חייב להיות פתוח מלמטה, וחתכו את כל הדלתות של השרותים מלמטה.

צריכים לחנך אותו!

מלמד צריך לשים לב שהילדים יתנהגו בקדושה, ואם תופסים ילד

בעזרת השם יתברך אנו ממשיכים עם השעור שמסר ראש הישיבה שליט"א ביום רביעי פרשת בשלח ה'תשפ"ג בעת שמחת שבע ברכות' שהתקיימה בתלמוד תורה היכל הקדש בווייליאמסבורג יע"א, לכבוד המחנכים והחנן שהם מצוות המוסדות.

מה ילד לוקח אתו?

הרבה פעמים צריכים להסתפל על ילדים במבט על העתיד, מה יהיה עם הילד בעוד כמה שנים.

ראש הישיבה שליט"א פנה למחנן ואמר לו: הרי יש לך תלמידים שפבר התחננו, כלם אברכים טובים ברוך השם, בין המלמדים שנמצאים כאן עכשו, יש גם מתלמידיך; תתבונן, מה נשאר מהכיתה? מה נשאר מהשעות שאני יושב בכיתה? נקח לדגמא אברהם שבמשך השנים הוא נהיה חשמלאי, מה הוא לוקח אתו משנותיו בתלמוד תורה? - המחנן ענה: **"את הקריאה לוקחים לכל החיים"**.

אמר ראש הישיבה שליט"א: הקריאה בודאי נשארת לכל החיים, זה הרי פשוט, אבל הבא נראה מה עוד נשאר לכל השבעים שנה; וראש הישיבה פרט: נטילת ידים בבקר, ציצית, ברכות, תפלה, לנשק את המזוזה, נטילת ידים לפני שאוכלים לחם, ברפת אשר יצר כשיוצאים מהשרותים, צניעות; מלמד צריך לבדק אם יש ילדים שמדברים בשרותים, ואם רואה שמדברים הוא

כל יום ספור אָחד על צדיק, ובספור תשחיל מוסר.

מי בוכה שם? מי צועק שם? מה קורה שם!?

להשם יתברך כל מה שעשינו, שנבקש ממנו שיסלח לנו.

אם אתמול בערב אבא התקשר אליך ואמר שהבן שלו לא שומע בקולו בבית, אתה עדין לא צריכה להגיע לתלמוד תורה ולהכריז: "ילדים, אני הולך עכשיו לקרא לְכָאן ילד שלא שומע בקול אבא שלו, הולכים עכשיו לבייש אותו ברבים", למָה לבייש אותו ברבים? כי הוא לא שומע בקול ההורים? הרי אף אחד לא שמע בקול ההורים ביילדותו, תזכר בשנות ילדותך ותראי שאתה גם לא היית מצית בתור ילד, תעשה אחרת, תגיד לילדים: "אני הולך לספר לְכָם ספור מהבעל שם טוב הקדוש", אתה תספר להם את הספור מהבעל שם טוב שלא הייתה לו אמא, כי אמא שלו נפטרה מיד בלדתו, בתוך הדברים תגיד: "הבעל שם טוב היה נזהר מאוד איך לדבר יפה אל אביו, אל אבא חביבים לדבר יפה, אסור להרביץ לאבא!" כך זה יכנס בילדים.

ילדים הקשיבו לספור קדוש על הצדיק הקדוש רבי אלימלך מליזענסק זכותו יגן עלינו. הייתה שם פעם בתו עם התינוק הקטן שלה, והצדיק הקדוש רואה שהנכד שלו תינוק הקטן מכה את אמו, כמו שילדים קטנים עושים, התחיל הצדיק הקדוש לבכות ולצעק: "לאמא מרביצים? לאמא מרביצים? לאמא מרביצים!?" הילדים לא יכלו להבין איך יתכן דבר כזה, שמרביצים לאמא.

הבה נשיר ביחד: "חטאתי אודיעה ועוני לא כסיתי, חטאתי אודיעה ועוני לא כסיתי, אמרתי אוֹדָה עלי פשעי לה, ואתה נשאת, עון חטאתי סלה, אמרתי אוֹדָה עלי פשעי לה, ואתה נשאת, עון חטאתי סלה, סלח לי על עוונתי, הרי בן שלך אני, רוצה להדבק אליך, פתח לי את דלתך, תעיתי רחוק כל כף, אני שבור כל כף, למה אותי על על כל פסיעה, מהיום כבר אהיה טוב לך".

אנו מביאים כאן את המשד הספור המובא בקונטרס עצתו אמונה פרשת משפטים - שקלים ה'תשפ"ג:

ילדים יקרים, נמשיך לספור את הספור מהצדיק רבי אלימלך מליזענסק זכותו יגן עלינו.

מי זוכר איפה אנחנו אוהזים בספור? ספרנו שהצדיק שרף את ידיו כשאמא שלו הצדיקת מיריש אמרה לו שכשהוא היה ילד קטן הוא הרביץ לה, הצדיק בכה: "הרביצתי לאמא!?" הוא רץ לאש ושרף את ידיו הקדושות.

עכשיו ילדים יקרים נמשיך לספור, הצדיק הקדוש רבי אלימלך זכותו יגן עלינו רוצה ללכת להתפלל, הוא רוצה להניח את התפלין הקדושות. הברוך הוא נתן לנו מצוה להניח תפלין בכל יום, לילדים אין את המצוה הזו, מצות תפלין מתחילה מהבר מצוה, כשנהיים בני שלוש עשרה; שאז כל יהודי מניח את התפלין הקדושות.

הצדיק לוקח את התפלין שלו והולך לבית הכנסת בשמחה, הוא רוקד כל הדרך, הוא שר לעצמו: "אני מודה לך רבונו של עולם, אני הולך לקים עוד פעם את מצות הנחת תפלין".

הוא נכנס לבית הכנסת, הוא מפשיל את שרוולו והוא רואה שהידיים שלו שרופות, הוא מתחיל לבכות: "אוי ואבוי, אני לא יכול להניח את התפלין הקדושות..."

הצדיק מתחיל לעשות תפלות, הוא מבקש: "אבא יקר, אני כל כך

הייתה שם הצדיקת מיריש, אמו של הצדיק רבי אלימלך, והיא עונה: "מילך, כשאמא היית תינוק קטן גם אתה הרביצת לי..." "כשהצדיק הקדוש שמע את זה הוא כמעט התעלף, הוא התחיל לבכות: "אני הרביצתי לאמא!" והוא רץ מהר לאש, הוא הכניס את ידיו הקדושות לתוך האש ואמר: "רבונו של עולם, תסלח לי על העברה שהפיתי את אמא שלי, אבא יקר אני מבקש ממך מאד, תסלח לי, הייתי תינוק קטן בלי שכל, לא גידעתי מה אני עושה", כך הוא עמד שם וידיו הקדושות נשרפו.

ילדים, נעצר כאן באמצע הספור, בשבוע הבא אם ירצה השם נספר את המשד הספור.

ילדים, אתם יודעים מה אנחנו לומדים מהספור?

אנחנו לומדים את הקדשה של אמא, עד כמה אנחנו צריכים להזהר חס ושלום לא להרביץ לאמא, חס ושלום לא לצעק על אמא.

כמו כן אנחנו לומדים את גדלותם של הצדיקים שהם חוזרים בתשובה על עברות שהם עשו כשהם עוד היו כל כך קטנים בלי שכל.

אנחנו ילדי ברסלב לא נשרף לעצמנו את הידיים, כי רבנו ז"ל אמר לנו שלא נעשה סגופים, אנחנו לא עושים מה שהצדיקים מהדורות הקודמים עושים, רבנו נתן לנו דרך חדשה של תשובה, רבנו אומר שנספר

לאמא מרביצים!?

הכנתי ספור שאכניס בשבוע הבא במדור של "עצתו אמונה לילדים" הספור של הצדיק הרבי ר' אלימלך זכותו יגן עלינו, שהוא שרף את ידיו כי הוא הרביץ לאמא שלו כשהיה תינוק קטן, בקשתי מהציר שיעשה תמונה מפורדה שיראו שהצדיק הקדוש הרבי ר' אלימלך שורף את הידיים שלו, ובצד יש ספה, יושבת שם אמא שלו אשה מבגרת, וביתו אשה עם תינוק, ורואים שהילד סוטר על הפנים של אמא שלו, אני רוצה שהמלמדים יקחו את הספורים האלו ויספרו אותם לילדים, ובשעה שמספרים את הספור שיכניסו את כל המוסר החשוב, שיגידו לילדים: "אסור להרביץ לאבא ולאמא!"

אנו מביאים כאן את לשונו של ראש הישיבה שליט"א שכותב את הספור בקונטרס עצתו אמונה פרשת יתרו ה'תשפ"ג:

לפתע נשמעות צעקות, מישהו צועק בקול בוכים: "לאמא מרביצים? לאמא מרביצים? לאמא מרביצים!?"

אני זוכר כשמוהר"א ש היה מספר לנו את הספור הזה, כלנו חזרנו בתשובה.

כשמגיעים אל המלים: "והצדיק הקדוש התחיל לבכות ולצעק: לאמא מרביצים? לאמא מרביצים? לאמא מרביצים? לא היה יכול להבין איך יכול להיות פזה דבר, להרביץ לאמא" - אומרים את זה בעצמה רבה, שואלים בקול: "לאמא מרביצים? לאמא מרביצים? לאמא מרביצים?" כשילד שומע את הספור פעם ועוד פעם הוא כבר לא מסגל להרביץ לאמא.

זה עדן לא אומר שאחרי דרשה אחת הוא יפסיק להרביץ, כי זה כבר הפך לטבע אצלו, ההורים שלו לא מחנכים אותו שאי אפשר להרביץ לאמא, הוא כבר התרגל להרביץ ולזרק חפצים וכו', אבל אם מדברים מזה פעם ועוד פעם הוא יתחיל להתבייש לעשות את זה, והוא יתחיל להתנדוד ולחזור בתשובה על כך.

המשד השעור יבוא אי"ה בשבוע הבא

מאד אליו; במקום לצום ולעשות סגופים - אומר רבנו - אנחנו צריכים לדבר הרבה אל השם יתברך.

אבל אנחנו כן לומדים מהספור את הענין של תפלה, לבקש על דברים שבעינינו שלנו נראה שזה לא יכול לקרות, כפי שהצדיק עשה, הוא בקש על ידים חדשות. את זה אנחנו הולכים לעשות, אנחנו הולכים לבקש מהשם יתברך כל דבר, וגם נבקש סליחה מההורים שלנו, אף פעם חס ושלום לא נרביץ לאבא ואמא, אנחנו נדבר בדרך ארץ ולא בחצפה.

כל הילדים מתישבים יפה והולכים לשיר את השיר היפה: "מתי שעל צדיק קדוש מדברים - החיים נהיים מתוקים, מתי שמדברים מה צדיקים עושים - מיד נהיים יהודים כשרים". כל הילדים ביחד: "מעשיות לילדים - ללמוד איך להיות יהודים כשרים, העקר לדבר מצדיקים - ככה על השם חושבים".

רוצה להניח תפלין, אני רוצה לקים את המצוה שלך, אבל הידים שלי שרופות. אבא, תעשה לי עכשו נס שאוכל להניח את התפלין הקדושות, תרפא את הידים שלי".

...ו פלאי פלאים הוא מסתכל ורואה שיש לו ידים חדשות, ידים יפות, ידים בריאות; זה כבר לא שחור, זה כבר לא מדמם, הוא קבל ידים חדשות ויפות כמו תינוק קטן.

הוא אומר: "אני מודה לך השם, אני משבח אותך השם שהידיים שלי התרפאו, כבר אוכל להניח את התפלין הקדושות!"

ילדים, כבר ספרנו בשבוע שעבר שאנחנו לא נשרף את הידים, רבנו למד אותנו שאנחנו לא צריכים לעשות את העבודות הקשות, אנחנו לא צריכים לצום ולעשות את הדברים שמיסורים. רבנו אומר שעל ידי הדבור להשם יתברך נהיים צדיק גדול מאד, על ידי דבור להשם יתברך זוכים להתקרב

מכתבים בעניני חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

מה עושים עם ילד שיש לו פחדים גדולים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

קודם יישר כח על העצות הנפלאות והשכל שאתם נותנים לי, לאשתי, לילדי, ולמי לא. ברוך השם אני מלמד, ואני שואב את חכמתי מהמכתבים, הגליונות והשיעורים שלכם, מהחיוק היומי, וכן הלאה.

שאלתי היא כך, יש לי ילד בכתיני שהוא נורא פחדן, לא שמעתי אף פעם שמיישהו אבחן את הבעיה, אבל בגלל שאני שומע כל השיעורים, הגעתי לשיעור שראש הישיבה מדבר על מעלת המלמדים בקרית ברסלב איך הם נזהרים על כבודם של הילדים ועל הרגשות שלהם, שמעתי שם איך ראש הישיבה מספר מילד שנכנס לפחד שהמלמד או נהג האוטובוס הולכים להשאיר אותו לבד, וראש הישיבה מדבר שם איך נזהרים על הילד, המלמד עושה

זאת בחכמה לא להשאיר את הילד אף פעם לבד.

אני רוצה לדעת האם זוהי הנהגה להתנהג כך עם ילד שיש לו פחדים, כי אני חושב שאי אפשר ללוות את הילד כל החיים שלו, איך מלמדים ילד כזה להסתדר עם הפחד? האם זה הפתרון שהמלמד יקח אתו את הילד לאיפה שהוא הולך? הרי כך הילד לא ילמד איך לחיות חיים נורמליים?

אני שואל כי יש לי עכשיו בכתיני ילד כזה שיש לו פחדים נוראים, אני מרומם אותו, ואני מדבר אתו הרבה שהוא ידבר עם השם יתברך, אבל החלק הזה שבנתיים מלוים את הילד כל הזמן, לא קלטתי היטב. אשמח לקבל מהלך ברור בנושא.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת בהעלותך, ט"ו סיון, שנת ה'תשפ"א

לכבוד ... נרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

תכניס בילדים, בתלמידים שלך - אמונה, דבר הרבה מהקדוש ברוך הוא, כמה שתדבר יותר דבורי אמונה - כך הם פחות יפחדו, כי אמונה מסלקת את כל הפחדים.

לגבי התלמיד שלך שיש לו פחדים חזקים; אם תזהר בכבודו ותדבר אתו מהשם יתברך - הוא יהיה ילד בריא.

אם אתה מדבר מהספור שהיה לנו בקרית ברסלב ליברטי, אספר לך את סוף הספור.

במשך חדשים ארפים לילד לא היתה מנוחה, הוא היה רועד מפחד, נכנס בו פחד אחרי שנהג האוטובוס רצה להשליט סדר בילדים השוכבים שרוקדים וקופצים באוטובוס בדרך הביתה, הוא

אמר לילדים: "מי שלא ישמע בקולי לא יוכל לעלות על ההסעה, הוא ישאר לבד בתלמוד תורה!" הילד הזה לקח את זה מאד ברצינות, נכנס בו פחד שהולכים להשאיר אותו בתלמוד תורה, הוא כבר לא רצה לבוא יותר לתלמוד תורה; ימים שלמים הוא נשאר בבית וכשהוריו צוו עליו ללכת הוא הלך עם בכיות ופחדים.

בתלמוד תורה הוא לא זו מהמלמד שלו; המלמד הוא יהודי ירא שמים, מכין, הוא היה לוקח אותו, הוא נזהר מאד על הילד. כשהמלמד הלך למשרד - הוא הלך ביחד אתו, כשהוא הלך לדבר בטלפון - הוא הלך ביחד אתו. הילדים בפתה קנאו בו, הוא היה אומר להוריו 'הילדים מקנאים בי, הם חושבים שאני הולך עם המלמד כי אני מיחס. הם לא יודעים איזה יסורים יש לי'.

הוא הלך הפיתה שעה לפני, פי בשעה האחרונה הוא היה ממש רועד מפחד שאולי הולכים להשאיר אותו. ביום ראשון וביום ששי הוא לא רצה ללכת לתלמוד תורה, כי אז אין לו דרך לחזור הפיתה מקדם.

אי אפשר לתאר מה עבר עליו בחדשים אלו; להורים לא הייתה מנוחה, הם לא ידעו מה לעשות, הם שפכו הרבה דמעות להשם יתברך, אני התפללתי הרבה עבור הילד והמלמד התפלל הרבה על הילד.

סוף הספור היה, הייתי בקניית ברסלב בחג השבועות; מספר לי האבא של הילד שבנו אומר לו שהוא לא יודע למה הוא פחד כל כך, הוא לא יכול להבין מה יש לפחד...

כמו כן מספר לי האבא, שבנו לא רצה ללכת לבית הכנסת פי בדרך ישנם פלכים שנוכחים, לילד היו פחדים נוראיים מהפלכים. ההורים תמיד דברו מאמונה שאף אחד לא יכול לעשות כלום, רק הקדוש ברוך הוא; הפלכים נוכחים - אבל לא יכולים לעשות כלום, הקדוש ברוך הוא שומר עלינו, ואם מבקשים מהשם יתברך לא קורה שום דבר; עד שהילד כבר לא מפחד, הוא הולך לבית הכנסת בלי שום פחד, זה העצה היחידה לסלק פחד, לדבר מאמונה.

לכן צריכים שיהיו מלמדים ומורות שיש להם אמונה, כי אי אפשר ללמוד אמונה עם תלמידים רק אם יש לאדם בעצמו אמונה חזקה; אם המלמד בעצמו מהסס והוא לא בטוח עם האמונה, יש לו בעצמו פחדים, הוא לוקח פדורים לפחדים - איך הוא יכול לעזור לתלמידים שלו?

אשרי מי שמקורב אל רבינו, לו יש אמונה ברורה.

השם יעזר שתצליח בכל ענינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת שלח שנת תשפ"א)

שבת היא זמן שהורים מבלים עם הילדים

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קדש פרשת וישלח, ט"ו כסלו, שנת ה'תשפ"ג

לכבוד ... גרו יאיר

רבי נתן הגיע פעם אל רבינו ורבינו שאל אותו: "אתה שמח בשבת?" אמר

רבי נתן: "לפעמים אני רציני"; אמר לו רבינו: "לא, בשבת צריכים להיות רק בשמחה".

רבינו אמר אז את התורה (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב', סימן י'): "צריך לזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת, פי מעלות וקדושות שבת גדולה ויקרה מאד, והכלל, שצריך לנהג שמחה גדולה בשבת קדש, ולבלי להראות שום עצבות ודאגה כלל, רק להתענג על ה'".

שבת היא זמן של חנוף הילדים, בשבת תבלה עם הילדים שלך. תשוחח אתם על אמונה, תשוחח עם הילדים שלך על צדיקים. בדרך לבית הכנסת ובדרך הפיתה - זה זמן טוב לדבר עם הילדים על אמונה ועל צדיקים, גם בפעודה תהיה בשמחה ותשמח אותם.

חכמינו זכרונם לברכה אומרים (גדרים לו): ששבת לא ישלחו את הילדים למלמד ללמוד למודים חדשים שהילדים עוד לא למדו: "משום דיפנו אבהתהון דינוקי למצותא דשבתא", כפי שהר"ן מסביר: "שאבות התינוקות פונין למצות שבת, ומשתעשעין עם התינוקות, ואם יקראו התינוקות לכתחלה, יחושו לבטולם", פי שבת היא זמן שהורים מבלים עם הילדים ויש להם ענג שבת עם הילדים, ואם ילמדו גמרות חדשות, הלכות חדשות - ימשכו בלמוד, ולהורים לא יהיה ענג שבת עם הילדים; רואים ששבת היא זמן שהורים מבלים עם הילדים.

שבת שמחה.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת ויחי שנת תשפ"ג)

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים)
שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363
קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361
קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 15522354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com